

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft een aantal vragen en opmerkingen ter beantwoording voorgelegd aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over zijn brief d.d. 6 december 2016 inzake zijn reactie op een aantal moties ingediend tijdens de behandeling van de Wijziging van de Wet op de kansspelen, de Wet op de kansspelbelasting en enkele andere wetten in verband met het organiseren van kansspelen op afstand (Kamerstuk 33 996, nr. 72).

De voorzitter van de commissie,
Ypma

De adjunct-griffier van de commissie,
Verstraten

Inhoudsopgave	blz.
1. Algemeen	2
2. Motiegewijs	2

1. Algemeen

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief met daarin reacties op een aantal moties ingediend tijdens de behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op de kansspelen, de Wet op de kansspelbelasting en enkele andere wetten in verband met het organiseren van kansspelen op afstand (Kamerstuk 33 996, nr. 72, hierna: de brief en het wetsvoorstel). Deze leden hebben een aantal vragen over de moties-Mei Li Vos (Kamerstuk 33 996, nrs. 55, 57 en 58).

De leden van de SP-fractie hebben met enige verbazing kennisgenomen van de brief. Immers, sommige moties worden, tegen de wens van de Kamer, niet uitgevoerd. Dit is onbegrijpelijk en onwenselijk.

De leden van de CDA-, ChristenUnie- en SGP-fractie hebben met stijgende verbazing kennisgenomen van de brief. Deze leden stellen hierover gezamenlijk de volgende vragen, in het bijzonder over het feit dat enkele moties niet worden uitgevoerd. Het is wat deze leden betreft onbegrijpelijk dat een meerderheid wordt genegeerd die het aanbieden van live weddenschappen en een verbod op individuele sponsoring wil verbieden. Dit zijn essentiële onderdelen van het wetsvoorstel waaraan niet voorbij kan worden gegaan in de richting van beide Kamers. Kunt u, daarop gelet, de beantwoording van dit verslag ook doen toekomen aan de Eerste Kamer?

De leden van de CDA-, ChristenUnie- en SGP-fractie vragen los van de invulling van de moties ook om een update van de voorbereiding op de legalisering van online kansspelen. Hoe verloopt de voorbereiding van de algemene maatregelen van bestuur (hierna: amvb's) die zijn aangekondigd? Hoe verloopt het met de aanmeldingen voor een vergunning door geïnteresseerden aanbieders? Hoeveel geïnteresseerden zijn er tot nu toe en bevinden zich daar ook aanbieders onder die tot nu toe hebben gepersisteerd in het illegale aanbod op online kansspelen op de Nederlandse markt, zoals Unibet en Pokerstars? Kunt u verzekeren dat er geen verdere stappen in de vergunningverlening worden gezet totdat het wetsvoorstel ook door de Eerste Kamer is aanvaard? Hoeveel illegaal opererende aanbieders zijn sinds de behandeling in de Kamer gesanctioneerd door de kansspelautoriteit (hierna: ksa) en kan hier een overzicht van worden gegeven?

2. Motiegewijs

Motie van de leden Van Toorenburg en Mei Li Vos over het onder de aandacht brengen van een omzeilingstruc bij de ksa (Kamerstuk 33 996, nr. 48)

De leden van de CDA-, ChristenUnie- en SGP-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het feit dat de omzeilingstruc onder de aandacht is gebracht van de ksa. Tot op zekere hoogte lijkt dit effect te hebben gehad, maar toch nog niet helemaal. Zo vragen deze leden om een reactie op de situatie dat wanneer de domeinnaam unibet.nl wordt ingevuld, de gebruiker nu niet meer automatisch doorverwezen wordt naar unibet.eu maar dat deze laatstgenoemde site wel automatisch verschijnt als «zoekresultaat» in de browser. Het is deze leden bij een uitgevoerd

experiment gebleken dat dit niet het geval is bij andere websites waar de domeinnaam niet juist werd ingevuld. Kunt u deze praktijk bevestigen en aangeven of dit technische resultaat voortkomt uit de wijze waarop deze kansspelaanbieder zijn domeinnaam heeft geregistreerd? Zo ja, treedt de ksa hier tegen op?

Deze leden vinden het zorgwekkend dat kansspelaanbieder Pokerstars op donderdag 22 december 2016 nog steeds de domeinnaam pokerstars.nl automatisch doorverwijst naar pokerstars.eu. Heeft de ksa deze aanbieder hiervoor al eerder op de vingers getikt? Zo ja, wanneer? Zo nee, kan zij hiertegen onmiddellijk actie worden ondernomen? Deelt u de mening dat deze aanbieder hiermee persisteert in het illegale aanbod van kansspelen? Zo ja, deelt u de mening dat het weigeren van een vergunning bij zulk een brutale voortzetting van het illegale aanbod de enige passende sanctie is? Zo nee, waarom niet?

Motie van het lid Kooiman c.s. over geen iDEAL-betalingen aan illegale kansspelaanbieders (Kamerstuk 33 996, nr. 52)

De leden van de SP-fractie zijn verheugd met de uitvoering van deze motie. In het geval dienstverleners betalingen weigeren stop te zetten riskeren zij bestuurlijke handhaving. Deze leden vernemen graag de exacte mogelijkheden die de ksa hierbij heeft. Hoe hoog zijn de mogelijke boetes en dwangsommen voor het blijven uitvoeren van betalingen aan illegale kansspelaanbieders?

Het valt de leden van de CDA-, ChristenUnie- en SGP-fractie op dat van deze motie pas werk wordt gemaakt bij de inwerkingtreding van het wetsvoorstel. Erkent u dat er juist nu ook al illegale kansspelaanbieders zijn aan wie iDEAL betalingen kunnen worden gedaan, ook op de Nederlandse (illegale) markt? Op dit punt volstaat al het enkele voorbeeld van Pokerstars zoals eerder genoemd, maar dat is zeker niet het enige voorbeeld.

Gaat de ksa ook vóór inwerkingtreding al betaaldienstverleners op dit punt aanspreken en actie ondernemen? Weegt het persisteren van betaaldienstverleners én aanbieders ten aanzien van deze betalingsmogelijkheden ook mee voor de ksa in het beoordelen van de vergunningaanvraag? Zo ja, hoe zwaar?

Motie van de leden Kooiman en Van Wijngaarden over het controleren van de gokindustrie op Curaçao en Sint-Maarten (Kamerstuk 33 996, nr. 53)

De leden van de SP-fractie vinden de reactie op deze motie onbegrijpelijk. Deze leden begrijpen dat het wetsvoorstel alleen kansspelen reguleert voor het Europese deel van Nederland, maar het staat de leden vrij ook moties in te dienen over gebieden daarbuiten. Een meerderheid van de Kamer heeft deze motie aangenomen. Ook zijn de genoemde leden ervan op de hoogte dat de misstanden op de Caribische eilanden een landsaan gelegenheid betreft. Desalniettemin horen deze eilanden bij het Koninkrijk der Nederlanden en heeft de Kamer gevraagd de illegale gokindustrie op Curaçao en Sint-Maarten actief te bestrijden. Deze motie wordt te gemakkelijk weggelegd. Om recht te doen aan de motie zou u deze eilanden bijvoorbeeld hulp kunnen aanbieden op allerlei gebieden, waaronder ook technische hulp bij een landsverordening voor Sint-Maarten. De ksa kan immers ook ter plekke haar deskundigheid aanbieden. Ook zou u ervoor kunnen kiezen de incidentele samenwerking die momenteel met Curaçao bestaat uit te breiden naar een structurele samenwerking met zowel Curaçao en Sint-Maarten. Deze leden ontvangen graag een reactie op al deze punten en een verkenning van wat er nog

meer mogelijk zou kunnen zijn om – ondanks dat de aanpak van de illegale gokindustrie in de eerste plaats een landsaangelegenheid is – toch recht te doen aan deze motie.

Motie van de leden Mei Li Vos en Van Toorenborg over verplicht gebruik van pop-upberichten over speellimieten (Kamerstuk 33 996, nr. 55)

De leden van de PvdA-fractie lezen dat deze motie erg beperkt wordt uitgevoerd. De motie verwijst naar wetenschappelijk onderzoek waaruit blijkt dat het gebruik van pop-upberichten tijdens het gokken de meest effectieve manier is om spelers te waarschuwen hoe lang ze spelen en hoeveel geld ze hebben verloren. De motie roept dan ook op om tussen de spelmomenten door het gebruik van dergelijke pop-upmomenten te verplichten. In de brief wordt gesteld dat de pop-upberichten door de speler niet als hinderlijk mogen worden ervaren. Daarom worden die pop-upberichten alleen verplicht gesteld bij het aan- en afmelden voor iedere speelsessie «alsook bij het eventueel wisselen van spelsoort». Deze leden zijn van mening dat deze uitleg geen recht doet aan de intentie van de motie. Die was juist bedoeld om tijdens het spel tussen de spelmomenten door de speler te attenderen op zijn eigen speellimieten. Dat dit als hinderlijk ervaren zou kunnen worden is mogelijk, maar deze leden willen dat het een opvallende pop-up moet zijn die de speler wel degelijk juist op die momenten op zijn eigen speellimieten wijst. Dat dit hinderlijk is, is geen beoogd effect maar wel nodig om de aandacht op de pop-up te vestigen. Als de pop-up voor het spel in beeld komt is dat een te weinig effectieve waarschuwing voor de speler die daarna in zijn spel is opgegaan. Als dat pas ná het spel gebeurt, is dat in de ogen van deze leden te laat om nog te wijzen op de gevaren van bovenmatig gokgedrag. Kunt u alsnog uitvoering geven aan deze motie zoals deze is bedoeld?

De leden van de CDA-, ChristenUnie- en SGP-fractie vragen of de invulling die aan deze motie is gegeven, voldoende is geborgd in de wettekst zoals die thans door de Kamer is aangenomen en nu voorligt in de Eerste Kamer. Is er niet een nadere specificering nodig in het wetsvoorstel, zodat een nota van wijziging moet worden opgesteld? Of wordt dit nader vormgegeven in een amvb?

Motie van de leden Mei Li Vos en Van der Staaij over een verbod op reclame voor live-weddenschappen (Kamerstuk 33 996, nr. 56)

De leden van de CDA-, ChristenUnie- en SGP-fractie vragen of er niet een te beperkte of foutieve uitleg is gegeven aan de invulling van deze motie. De motie verzoekt om reclame voor live weddenschappen tijdens sportwedstrijden te verbieden. Tekstueel, maar ook gelet op de schriftelijke en plenaire behandeling van het wetsvoorstel, is er geen enkele reden om aan te nemen dat de Kamer de voorgestelde route wil bewandelen om deze weddenschappen wel op de eigen website van de aanbieder te mogen aanbieden. Hoe is tot deze uitwerking gekomen? Juist het op de eigen website aanbieden van live weddenschappen is een risicovol instrument. Immers, kansspelaanbieders zullen tijdens sportevenementen via reclamemogelijkheden (shirts, stadionreclame) goed in staat zijn hun website onder de aandacht te brengen van de consument en zodoende aandacht te genereren voor het meedoen aan live weddenschappen. Ziet u dit risico ook? Waarom heeft u dan toch dit voornemen? Voornoemde leden vragen met klem het totaalverbod zoals voorgesteld in deze motie te respecteren. Indien u hier niet toe bereid bent vragen deze leden een wetswijziging naar de Kamer te sturen om Kamer te overtuigen van deze wens om van een totaalverbod af te zien. De voorkeur van deze leden gaat daar niet naar uit, maar deze route is staatsstaatsrechtelijk wel

aanvaardbaarder dan de keuze om deze wens van de Kamer eenvoudigweg niet uit te voeren.

Motie van het lid Mei Li Vos c.s. over scherpe handhaving en een tijdslot voor onlinereclame (Kamerstuk 33 996, nr. 57)

De leden van de PvdA-fractie constateren dat wordt aangegeven dat het implementeren van een tijdslot weliswaar een goede manier zou kunnen zijn om te voorkomen dat jongvolwassenen tot gokken aangezet worden maar dat dat in de praktijk nauwelijks uitvoerbaar is en zeer kostbaar zou zijn. Bovendien zullen illegale aanbieders op internet zich niets aantrekken van een tijdslot. Geeft u hiermee aan dat u de motie niet gaat uitvoeren?

De leden van de SP-fractie constateren dat, hoewel het doel van deze motie is onderschreven, een online tijdslot een onevenredig middel zou zijn om dit te bereiken. Te kostbaar en onvoldoende effectief. Deze leden vinden de argumentatie die hieraan ten grondslag ligt bevreemdend. Het belang is onderkend maar vervolgens wordt beargumenteerd dat er eigenlijk niets is dat de overheid kan doen om online op reclameboodschappen te handhaven. Voornoemde leden vernemen graag wat de ksa wel kan doen om online minderjarigen en jongvolwassenen te beschermen tegen ongewenste reclameboodschappen.

De leden van de CDA-, ChristenUnie- en SGP-fractie vragen wat is gedaan om in elk geval de mogelijkheid van deze motie te onderzoeken. Kunt u onderbouwen dat serieus naar de uitvoering is gekeken? Wat kost het implementeren van een tijdslot? Is er een uitvoeringstoets gedaan naar de uitvoerbaarheid en kosten hiervan? Zo ja, kan deze met de Kamer gedeeld worden? Zo nee, waarom niet?

Ondanks de onderbouwing van hoe het zit met de kosten en effectiviteit, zouden deze leden graag een geloofwaardig alternatief zien. Want hoe krijgt het thans voorgestelde matigen van reclameboodschappen concreet vorm? Welke restricties zullen worden opgelegd aan kansspelaanbieders en op straffe waarvan zullen deze worden gehandhaafd? Hoe verhoudt zich dit tot de speelruimte die aan illegaal opererende kansspelaanbieders als Unibet en Pokerstars thans wordt geboden? Als er nu niet gehandhaafd wordt, waar komt dan het idee vandaan dat dit na aanneming van het wetsvoorstel wel opeens het geval zou zijn?

Deelt u de mening dat een krachtige inzet van de ksa niet afhankelijk gesteld mag worden van inwerkingtreding van het wetsvoorstel, maar ook nu al moet worden opgetreden tegen illegaal op de Nederlandse markt opererende aanbieders? Hoe wordt daar concreet vorm aan gegeven?

Motie van het lid Mei Li Vos c.s. over een verbod op individuele sponsoring van sporters (Kamerstuk 33 996, nr. 58)

De leden van de PvdA constateren dat het niet reëel wordt gevonden om te veronderstellen dat Nederlandse vergunninghouders sportwedstrijden manipuleren. Die mening is onder andere onderbouwd met de stelling dat vergunninghouders daar geen belang bij hebben. Bovendien is het niet wenselijk om individuele sporters uit te sluiten van sponsoring door gokbedrijven. Deze leden leiden hier uit af dat deze motie niet wordt uitgevoerd. Is dat een juiste conclusie? Zo ja, dan zou dat naar de mening van deze leden een onterechte en niet goed onderbouwde afwijzing zijn. Zo nee, waarom niet? Deze leden blijven vasthouden aan het uitgangspunt dat een individuele sporter als rolmodel geen reclame voor gokken zou moeten maken. Eveneens blijven zij van mening dat het manipuleren van een individuele sporter eenvoudiger zal zijn dan in het geval van een team. Zij houden dan ook vast aan de uitvoering van deze motie. Indien u niet van plan bent om, zoals de motie vraagt, een verbod

op individuele sponsoring in lagere regelgeving op te nemen, dan zullen deze leden op een daarvoor geschikt moment de wet op dit punt aanpassen. Voornoemde leden denken daarbij aan een eerste moment, na de beantwoording van deze vragen, waarbij een wijziging op de Wet op de kansspelen aanhangig is.

De leden van de SP-fractie hebben bedenkingen bij de uitvoering van deze motie. Individuele sporters kunnen in dit voorstel gesponsord worden door kansspelaanbieders. Tegelijkertijd verplicht u de vergunninghouders hun reclame-uitingen te matigen en deze niet op jongvolwassenen te richten. Hoe ziet u dit voor zich? Hoe moet de vergunninghouder hier precies rekening mee houden als hij een rolmodel, bijvoorbeeld een voetballer, voor marketingdoeleinden, in bijvoorbeeld een reclame op televisie wil gebruiken? Op welke manier zou de vergunninghouder de reclame-uitingen dan kunnen en moeten matigen zodat jongvolwassenen niet worden aangemoedigd om te gokken?

De leden van de CDA-, ChristenUnie- en SGP-fractie merken op dat ook bij deze motie tekstueel, maar ook gelet op de schriftelijke en plenaire behandeling van het wetsvoorstel, er geen enkele reden is om aan te nemen dat de Kamer de voorgestelde invulling wenst, namelijk dat individuele sponsoring van sporters zou worden toegestaan. In twijfel wordt getrokken wat een meerderheid van de Kamer heeft uitgesproken, namelijk dat er wel degelijk risico's aanwezig kunnen zijn van matchfixing en/of andere vormen van ongewenste beïnvloeding, in het bijzonder gelet op de rolmodellen voor minderjarigen. Om die reden heeft de Kamer een motie aangenomen waarin zij een verbod op dit punt heeft vastgesteld. Voornoemde leden vragen daarom met klem dit voorgestelde verbod te realiseren. Indien u hiertoe niet bereid bent, vragen deze leden u een wetswijziging aan de Kamer te zenden om de Kamer te overtuigen van deze wens om van een verbod af te zien. De voorkeur van deze leden gaat daar niet naar uit, maar deze route is staatsstaatsrechtelijk wel beter dan de keuze om deze wens van de Kamer eenvoudigweg niet uit te voeren.

II. Reactie van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie